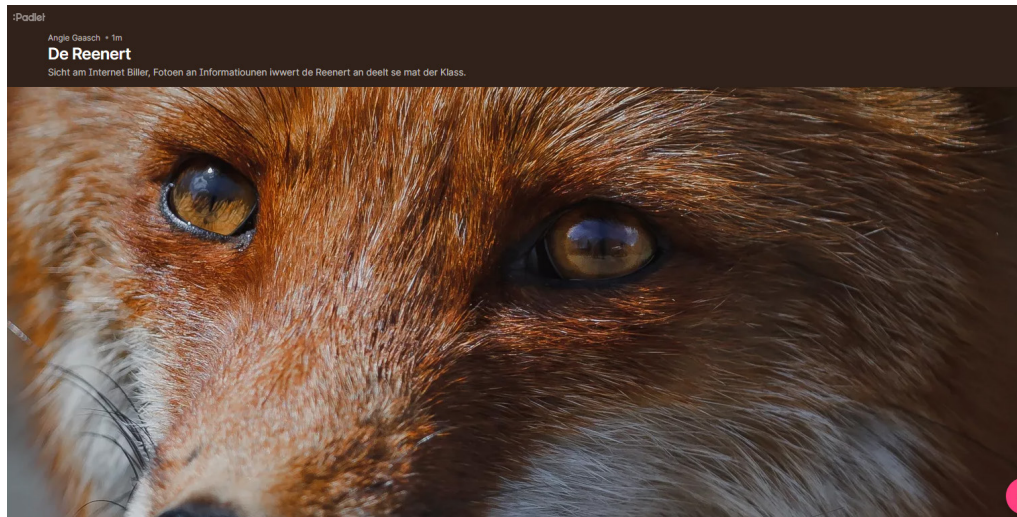

Michel Rodange: De Reenert

1. Sicht Biller, Fotoen an Informatiounen iwwert de Reenert am Internet. Deelt dat mat der Klass am Padlet, deen Är Léierpersoun preparéiert huet.

Informatioun fir d'Léierpersoun:

Gitt op www.padlet.com a kreéiert e Padlet no dësem Modell:

2. Lauschtert de Reportage vum Radio 100,7 iwwert de Michel Rodange.

(Foto: IenUS)

De Papp vum Renert

27. Aug 2021 - 12:40

Wann een Nationaldichter zu Lëtzebuerg seet, da kommen engem dräi Nimm an de Kapp: de Edmond de la Fontaine, besser bekannt als Dicks, dann de Mechel Lantz an de Michel Rodange. Hei geet awer speziell iwwer de Michel Rodange rieds, well et si genee 145 Joer hier, datt deen a Clausen gestuerwen ass. De Michel Rodange ass ee vun de bedeutendste Lëtzebuenger Auteuren. A säi bekanntstent Wierk ass ouni Zweifel "De Renert".

© <https://www.100komma7.lu/program/episode/362284/202108271720-202108271724>, 11.01.2023

No der aktueller Orthografie gëtt De Reenert mat zwee "e" geschriwwen. Et gesäit een den Numm awer och nach dacks an där aler Schreifweis.

3. Liest a lauschtert déi éischt fënnef Strophen. Liest duerno d'Remarken.

D'Audioopname stame vun der © CD *Renert oder de Fuuss am Frack an a Ma'nsgrësst*. Centre National de Littérature, 2002. Spriecher: Steve Karier.

Vers 1-20	Remarken
Et war esou ëm d'Päischten, 't stung alles an der Bléi, An d'Villercher di songen Hir Lidder spéit a fréi.	De Michel Rodange schreift <i>stung</i> amplaz <i>stoung</i> an <i>di</i> amplaz <i>déi</i> . Hie benotzt hei keng Diphthongen, wéi et an der haiteger Standard-sprooch de Fall ass. <i>songen</i> ass eng al Imparfaisform vum Verb <i>sangen</i> .
Du rífft de Léiw, de Kinnek, All Déier op e Fest Am Gréngewald zesuemen, An 't koumen all seng Best.	zesuemen = zesummen seng Best = seng Bescht
Di Räich als wéi di Arem, Den Hiersch an d'Päerd an d'Réi, Se waren all geruff ginn, A Mitock, Mësch a Kréi.	als wéi = esouwéi <i>Mitock, Mësch a Kréi</i> si Villercher.
Se koumen all mat Träppen, 't gesouch ee bal keen Enn, Zu Fouss an op de Fliichten, Mat Schniewlen a mat Zänn.	= Se koumen all an Träpp. = Se koumen all a grouse Gruppen. Fliichten = Flilleken
A wann och kee géif feelen, Dat wier dem Kinnek léif; Wien hätt geduecht, datt Reenert, De Fuuss, ewech do bléif?	= De Kinnek hätt am léifsten, wa kee géif feelen. ewechbleiwen = net kommen

Quell vum Primärtext: Michel Rodange: Reenert. De Fuuss am Frack an a Maansgrësst. SCRIPT / ZLS, Lëtzebuerg 2022, S. 19.

4. Am éischten Deel vum Eepos bekloe vill Déiere sech beim Kinnek iwwert de Reenert. Liest a lauschtert, wat verschidden Déieren iwwert hir Erfarunge mam Reenert ze soen hunn. Resuméiert an notéiert dat an engem Saz.

Vers 55-68	Remarken
De Wollef trëtt zum Kinnek a fiert net ëm de Bräi.	net ëm de Bräi fueren = eppes riichteraus soen
Hie sot: „Mäin Här a Kinnek, O héiert dajch mäng Klo! Allmächtig a verstänneg Dat woort Dir ëmmer jo.	De Wollef schwätzt wéi d'Leit uewen am Éislek an de Michel Rodange gëtt dat an der geschriwwener Sprooch erëm. Zum Beispill: <i>dajch amplaz dach a mäng amplaz meng.</i>
Dir misst lech dajch erbaarmen! Wat äch jelidden hann Mäi Liäwe lank vum Reenert Jett Schoad a Schimp a Schann!	= Ech hu mäi Liewe laang missen erdroen, datt de Reenert mer geschuet huet a mer Schan gemaach huet.
En hatt mer d'Fra bejaajchelt, Mat Schwätze bland jemaajcht, A wi en hirer mikt wor, äis allebitt auslaajcht. [...]	= En huet meng Fra verféiert, mat Schwätze blann gemacht, a wéi en hirer midd war, eis alle béid ausgelaacht.

Quell vum Primärtext: Michel Rodange: Reenert. De Fuuss am Frack an a Maansgréisst. SCRIPT / ZLS,
Lëtzebuerg 2022, S. 20 f.

De Wollef beklot sech, datt de Reenert _____

Vers 89-125	Remarken
Drop kouw den Hond, de Finnelt, Erbäi zum Kinneksstoul; Franséisesch kann dee schwätzen Als wi eng Gabberjoul.	= Kinneksstull (Troun) = vill a gutt schwätzen eng <i>Gabberjoul</i> = eng Vullenaart/eng Kréi
Hie sot: „Där wëscht, Här Kinnek, Ech sinn zu Bieles Wiert; D'lescht owes kouw de Reenert, En huet den Dronk gespiert. [...]	Den Hond schwätzt Escher. Zum Beispill: <i>Där amplaz Dir a wëscht amplaz wësst.</i> = e war liicht alkoholiséiert
En dronk en etzlech Schappen, E gouf recht frou derbei. Op eemol kouw et klappen; Wien ass do? ‚D'Polizei!‘ [...]	eng <i>Schappen</i> = 0,5 Liter D'Police kënt, well Feierowend ass an de Wiert keng Gäscht méi dierft hunn.
Berdouf! mécht du de Reenert E Saz an aus der Këscht, An ouné ze bezuelen Ass mär de Fuuss entwëscht.	De Reenert hat sech an enger Këscht verstoppt, wou Wurschten dra waren. Hie spréngt aus där Këscht eraus a leeft fort (mat de Wurschten, wéi mir an der nächster Stroph gewuer ginn).
Du duescht ech u meng Wuurschten; Déi Këscht wor hallef voll. Mäin lessen hat de Reenert, An ech säi Protokoll!“	

Quell vum Primärtext: Michel Rodange: Reenert. De Fuuss am Frack an a Maansgréisst. SCRIPT / ZLS,
Lëtzebuerg 2022, S. 21 f.

Den Hond seet, datt _____

Vers 126-136	Remarken
<p>„Här Finn“, jaut du de Kueder A sprung vu sengem Seess, „t ass reecht, datt lech de Fiisschen Déi Wuusten huat gefreess.</p>	<p><i>jaut</i> ass deen alen Imparfait vu <i>jäizen</i> = an ass vu sengem Sätz gesprongen De Kueder schwätzt Veianer. Zum Beispill: <i>Wuusten</i> amplaz <i>Wurschten</i> an <i>hoat</i> amplaz <i>huet</i>.</p>
<p>Wat wëllt Dir hea verkloen? Här Finn, Är Klo ass hual: Dir hat dem uarme Kuader Déi Wuuste jo gestual! [...]</p>	<p>= Wat wëllt Dir hie verkloen? Här Finn, Är Klo ass huel (= net valabel) Dir hat dem aarme Kueder, déi Wurschte jo gestuel!</p>

Quell vum Primärtext: Michel Rodange: Reenert. De Fuuss am Frack an a Maansgréisst. SCRIPT / ZLS, Lëtzebuerg 2022, S. 21 f.

De Kueder preziséiert, datt _____

Vers 181-196	Remarken
Dee sot: „Mer geet vum Reenert Hei net zum Finn erof, Ewell als Déif a Mäerder Verdéint de Fuuss sein Strof.	De Réibock schwätzt Iechternacher. Zum Beispill: <i>verdéint amplaz verdéngt a sein amplaz seng.</i>
Vu Bieles bas no Beiler, Vun Ell bas Eechternooch, Wou gëtt, äich fron, dir Héiren, Esu en Näistert nooch?	= Vu Bieles (am Süden) bis op Beiler (am Norden) vun Ell (am Westen) bis op Iechternach (am Osten) wou gëtt et, ech froen, Dir Hären, esou en Näischnotz nach?
Ging Räich a Kinnek ënner, Dem Reenert lig näist dron, Giff heen derbäi gewannen E Muefel vun em Hon.	= Wann d’Räich an de Kinnek géingen ënnergoen, da léich dem Reenert näischt dodrun (= dem Reenert wier et egal), soulaang hien dobäi e Maufel vun engem Hong géif gewannen.
Wat déinen is d’Gesetzer? Hee micht sich näist deraus, Hee leeft, als wann heen Héir wier, A laacht de Kinnek aus. [...]	= Wat déngen eis d’Gesetzer? Hie mécht sech näischt doraus, hie leeft, wéi wann hien Här (= de Chef) wier, a laacht de Kinnek aus

Quell vum Primärtext: Michel Rodange: Reenert. De Fuuss am Frack an a Maansgréisst. SCRIPT / ZLS, Lëtzebuerg 2022, S. 21 f.

De Réibock _____

Vers 261-272	Remarken
<p>De Kinnek sot: „Dir Hären, Dir koumt vu weit a breet A fannt lech hei zesuemen, Dat mécht mer grouseg Freed.</p>	<p>De Kinnek schwätzt Stater. Zum Beispill: <i>weit</i> amplaz <i>wäit</i>.</p>
<p>Mam Reenert ass et anescht: Ier Kloe sinn net nei A wär hie ganz onschëlleg, Da wär en och wuel hei.</p>	<p>En anert Beispill fir Stater ass <i>Ier</i> amplaz <i>Är</i>.</p>
<p>'t këmmt selten eppes Guddes Vum Reenert dach eraaus; Ech wor schunns laang gedëlleg, Nu geet d'Gedold mir aaus. [...]</p>	<p>këmmt = kënt = elo ass meng Gedold eriwwer</p>

Quell vum Primärtext: Michel Rodange: Reenert. De Fuuss am Frack an a Maansgréisst. SCRIPT / ZLS, Lëtzebuerg 2022, S.21f.

Sprooch: Varianten am Lëtzebuergesch